

Nicolae VASILE

S-a născut pe data de 16 iunie 1954, în Ludești, județul Dâmbovița, localitatea unde a trăit cronicarul *Stoica Ludescu*, realitate pe care a prezentat-o mereu cu mândrie. Școala primară a început-o în localitatea natală. Din motive medicale, continuat restul școlii primare, liceul și primul an de facultate la Sanatoriul din Mangalia. După depășirea problemelor medicale a continuat facultatea (1978) și doctoratul (1985) la Institutul Politehnic din București. După absolvirea studiilor universitare tehnice și-a desfășurat activitatea în cercetare (1979-2010) la Institutul de Cercetări și Proiectări Electrotehnice (ICPE) din București, unde a deținut poziția de director general în perioada 1992-2005, în paralel, fiind profesor universitar asociat și conducător de doctorat la Universitatea Politehnică din București. Din anul 2010 până la pensionare, în 2019, a fost profesor universitar, conducător de doctorat, la Universitatea Valahia din Târgoviște. Din anul 1998, a fost ales membru al Academiei de Științe Tehnice din România.

Debutul literar:

A debutat, ca publicist, prin editorialele-eseu ale revistei *Lucrările ICPE*, în perioada 1993-2005. Dintre acestea *Despre valoare*, *Despre eficiență*, *Despre politică*, *Despre șanse*, *Despre imagine*.

Debutul literar în volum a fost cu romanul *Punctul de sprijin*, publicat de Editura *Mediamira* din Cluj-Napoca, în anul 2000, din care au mai apărut: ediția a doua, în anul 2007, la *Editura AGIR*, ediția electronică în limba română și în limba engleză. Este un roman autobiografic având ca personaj central mama.

Cărți publicate:

- *Punctul de sprijin*, Roman, Ediția 1, Editura *Mediamira*, Cluj-Napoca, 2000, Ediția 2, Editura *AGIR*, București, 2007;

- *Echilibrul Marinarului*, Roman, Editura AGIR, București, 2006;
- *Știință și prejudecăți*, Eseu, Ediția 1, Editura Electra, București, 2010, Ediția 2, Editura Electra, București, 2014;
- *Reinventarea omului*, Eseu, Ediția 1, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011, Ediția 2, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Omul ciclic*, Poezie, Editura AGIR, București, 2013;
- *Taxa lui Caron*, Poezie, Editura Editgraph, Buzău, 2014;
- *Universul ciclic*, Poezie, Editura Laurent, București, 2015;
- *Românul ciclic*, Proză scurtă, Editura Arefeana, București, 2015;
- *Dominoul iubirii*, Roman, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2015;
- *Dominoul iubirii. Raiul*, Roman, Editura Arefeana, București, 2016;
- *Sistemismul*, Filozofie, Editura Favorit, București, 2017;
- *Grădina Domnului*, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017;
- *Poeziile copilăriei*, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017, în colaborare cu: Corneliu Cristescu, Doina Bârcă, Viorel Martin, Rodica Vătaman Subțirelu;
- *Ioșca, Sică și Mitică*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017;
- *Zâna și Viața*, Roman, Editura Arefeana, București, 2017;
- *Ingineri, Scriitori și publicisti*, Istorie literară, Editura AGIR, București, 2017, în colaborare cu Ioan Ganea-Christu;
- *Clubul*, Roman, Editura Arefeana, București, 2018;
- *Sistemismul. Bazele științifice*, Filozofie, Editura Bogdania, Focșani, 2018;
- *The Systemism*, Filozofie, Editura Favorit, București, 2018;
- *Citadela Perpetuă*, Filozofie, Editura Neverland, București, 2018;
- *Începutul cercului*, Poezie, Editura Arefeana, București, 2019.

Prezența în antologii:

- *Cuvinte sculptate*, Antologie de poezie, Lenuş Lungu, Cafeneaua literară, 2014;
- *Limba noastră cea română*, Antologie de poezie, Ligya Diaconescu, Star Press, Editura Olimpias, Galați, 2014;
- *Privește visând, iubito...*, Antologie de poezie și proză, Trandafir Sâmpetru, Colecția Grai Românesc, Editura Editgraph, Buzău, 2014;
- *Din livada înflorită a iubirii*, Antologie de poezie contemporană, Ionel MARIN, Editura Emma, 2014;
- *Scrieri pentru istoria literaturii române*, Antologie de poezie, Trandafir Sâmpetru, Editura Editgraph, Buzău, 2015;
- *Scriitori români uniți în cuget și simțiri*, Antologie literară, Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău, 2018;
- *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii 2018*, Antologie, Antoaneta Rădoi, Editura Amanda Edit, București, 2018;
- *Poemele Unirii*, Antologie de poezie contemporană, Dumitru Buțoi, Editura Waldpress, Timișoara, 2018;
- *Miscarea mondială pentru poezie*, 2019, Antologie multilingvă, Elena Armenescu, Editura Libris, 2019;
- *Almanah UZPR 1919-2019*, Dumitru BUȚOI, Asociația Luceafărul de Vest, Editura Waldpress, Timișoara, 2020.

Colaborări la reviste:

Literar ing, Gândul Anonimului, Cronos, Bogdania, Apollon, Independența română, Ampretele sufletului, Cronica Timpului, Taifas literar, Luceafărul de Vest.

Activități literare:

Este coordonator al Cenaclului literar *Literar ing* al AGIR, din anul 2013, redactor-șef la Suplimentul literar *Literar ing* al revistei *Univers Ingineresc*, din anul 2013, director la Revista *Chronos-Penița de aur*, din anul 2013, senior editor la Revista *Bogdania*, din anul 2013, la Revista *Amprentele sufletului*, din anul 2015 și la Revista *Cronica Timpului*, din anul 2015.

Premii literare:

- Premiul *Costache Olăreanu* pentru eseistică literară al Societății Scriitorilor Târgovișteni, pentru volumul *Reinventarea omului*, în anul 2012;
- Premiul pentru poezie al Revistei *Bogdania*, pe anul 2014, pentru volumul *Taxa lui Caron*.
- Premiul pentru roman al Revistei *Bogdania*, pe anul 2015, pentru *Dominoul iubirii*.

Afilieri:

- Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, din anul 2010;
- Președinte al Cercului Scriitorilor din AGIR, din anul 2013;
- Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România (UZPR), din anul 2015;
- Șeful Filialei *Cronica Timpului* a UZPR, din anul 2019.

Referințe critice:

Aurelian Ionuț: Revista *Cristalul* (despre romanul *Punctul de sprijin*), Nr. 8, 2001, p.6.; **Emil Vasilescu:** Revista *Biblioteca* (despre romanul *Punctul de sprijin*), Nr.8, 2002, p.247-248; **Cristi Groza:** Revista *Apollon* (despre volumul *Reinventarea omului*), Nr. 20, 2011; **Constantin P. Popescu:** Blog *Semn de carte* (despre *Dominoul iubirii*), 5 decembrie 2012; **Michaela Al. Orescu:** Revista *Apollon* (despre volumul *Omul ciclic*), Nr. 3(46), Martie 2014, Revista *Bogdania*, Nr. 4, Martie 2014, Nr.8, Februarie 2015, Revista *CRONOS* (despre romanul *Dominoul iubirii. Raiul*), Nr. 1(34), 2017; **Vintilă Anastasescu:** Revista *CHRONOS- Penița de aur*, nr. 19-20-21, 2014, Revista *Amprentele sufletului*, Nr. 2, Aprilie 2015, Nr. 4, Iunie 2015, Revista *Bogdania*, Nr. 11-12, Iunie 2015; **Maria Niculescu:** Revista *Bogdania*, Nr. 11-12, Iunie, 2015, Revista *Amprentele sufletului* (despre volumul *Grădina Domnului*), Anul 3, Nr. 1, Iulie 2017, Revista *Bogdania (Grădina Domnului)*, Nr. 39-40, 2017; **I.C. Ștefan,** Revista *Litere* (despre *Universul ciclic*), Nr. 9(186), Septembrie 2015, *Independența Română* (despre volumul *Românul ciclic*), Martie, 2016, *Reflector argeșean* (despre *Universul ciclic*), 13-26 octombrie 2015; **Mihaela-Mariana Cazimirovici,** Revista *Amprentele sufletului* (despre volumul *Grădina Domnului*), Anul 3, Nr. 1, Iulie, 2017, Revista *Bogdania* (despre *Grădina Domnului*), Nr. 37-38, 2017; **Victor Atanasiu,** Revista *Arena Literară* (despre *Românul ciclic*), Anul II, Nr. 5, mai-iunie 2017, *Reflector argeșean (Dominoul iubirii. Raiul)*, 17-31 August, 2016; **Dan Gîju,** Revista *Pro ARME* (despre volumul *Sistemismul*), Nr. 27-28,

Ianuarie-Mai, 2017; **Corneliu Cristescu**, Revista *Bogdania* (despre *Românul ciclic*), Nr. 19-20, 2016; **Geo Călugăru**, Revista *Bogdania* (despre *Românul ciclic*), Nr. 21-22, 2016; **Victor Vernescu**, Revista *Mesagerul Energetic* (despre *Citadela Perpetuă*), nr. 200/2019;

Extrase din referințele critice:

Volumul „Punctul de sprijin” se revendică speciei Bildungs Roman-ului, prin grija cu care urmărește devenirea personajului central. În jurul lui Alexandru și din amintirile sale se dezvoltă narațiunea încărcată de fapte adevărate, de la anii copilăriei, până la ultima pagină. Pornit din lumea satului dâmbovițean, parcurge o copilărie deloc idealistă, dar fastă, până când o banală accidentare la o miuță în curtea școlii îl transferă pentru multă vreme în universul spitalicesc. Capacitatea intelectuală a copilului, un fel de Moromete al științelor exacte, îl aduce însă mereu în frunte. Ascensiunea profesională, viața de familie, împlinirea ca om de știință, cu burse de studiu în țări ale Apusului, îi multumește ființa fără a-i face tangibilă fericirea. Finalul cărții îl găsește pe protagonist într-un moment de reflecție vecin cu pesimismul. Cum spunea Blaga, „o carte e o boală învinsă”, pare a acționa răsturnat în cazul lui Nicolae Vasile, împlinirea de sine fiind pusă în discreție în umbra mereu schimbătoare a timpului.

(**Emil Vasilescu**, scriitor, ziarist, Revista *Biblioteca*)

Autorul eseului „Reinventarea omului”, publicat de Ed. Bibliotheca în anul 2011 face o apreciere a comportamentului uman utilizând instrumente matematice. El afirmă „Ca om de tehnică, inventator, dascăl, am fost tentat să cred că omul nu are limite în inventivitatea lui, de câte ori a mai depășit câte o barieră. Dar există o latură a creativității pe care omul nici măcar nu și-a imaginat-o și anume auto-reproducerea creațiilor sale. Omul a creat automobile, avioane, roboți, dar nu a reușit, nici n-a încercat, nici măcar nu și-a imaginat reproducerea acestora dintr-un fel de sămânță. Samovarul nu s-a născut, n-a crescut și n-a devenit locomotivă. Dumnezeu a creat omul, animalele, plantele și acestea se reproduc, cresc, trăiesc și mor. La fiecare trecere de la o fază la alta, aceste creații au dorința de a fi mai bine în faza următoare și se adaptează la condițiile mereu schimbătoare. Chiar și la moarte omul speră să-i fie mai bine după. Dorințele ne diferențiază pe noi, creații ale lui Dumnezeu, de creațiile noastre, invențiile noastre, oricât de complicate ar fi acestea”.

(**Cristi Groza**, Revista *Apollon*)

În „Reinventarea omului”, Nicolae Vasile, dovedind că a frecventat filosofia clasică sau contemporană, ia în dezbatere întrebările fundamentale pe care omul și le-a pus întotdeauna. Făcând o paralelă între știință și religie, autorul reușește, paradoxal, să găsească puncte comune celor două filosofii antagonice, creaționistă – evoluționistă. Într-un fel, tehnica și omul modern își găsesc atribute comune care „reinventează” relația omului cu divinitatea.

(**Mihai Stan**, scriitor, Coordonatorul Școlii Literare de la Târgoviște)

Ediția a doua a volumului "Reinventarea Omului", autor Nicolae Vasile, este un eseu cu puncte de vedere interesante, care sunt urmarea unei cariere profesionale de excepție, dar și a observării atente a lumii de azi în toate segmentele sale. Cu înțelepciune și dedicare, lucrarea alcătuiește o analiză a stării de fapt a României ultimilor ani, cu observații și propuneri, cu sugestii demne de meditație și multe întrebări. Este menirea oricărui eseu, aceea de stârni și provoca la gândire, fără a avea pretenția supremației unor idei. Cu o modestie rară, Nicolae Vasile își expune ideile cu lăudabilă obiectivitate, fără orgolii sau dispreț, un lucru demn de toată lauda.

(Constantin P. Popescu, scriitor)

Concluzia aparține poetului: "Poezia nu-i un scris, / poezia e un vis". Cartea de poezie intitulată "Omul ciclic", a poetului Nicolae VASILE, este nu numai o carte de poezie, de sinceritate și de sensibilitate, dar și o carte de gândire filosofică, o creație tulburătoare, pe care o înțelegi dacă o citești iar și iar, este emanația sufletului, dar și a rațiunii unui om împlinit, realizat, dar stăpânit de lăcomia dorințelor înălțătoare, ceea ce dovedește tinerețea sa sufletească; dorințe spirituale sau aspirații lirice, la omul care și-a lărgit orizontul și tinde să-l lărgască neconținut, ca elixir al vieții, ca aspirații spre infinit...

(Michaela Orescu, scriitor, istoric)

Volumul de poezii "Taxa lui Caron" nu impresionează prin dimensiune, ci prin complexitatea, uneori hermeneutică, fiindcă poetul și profesorul universitar de științe tehnice, par două personalități cu totul diferite. Și totuși cheia transdisciplinară care îi unește este ermetismul canonic, prezent atât în poezie cât și în știință. Domnul Nicolae VASILE s-a născut, în materie de spiritualitate, cerebral de la început, și apoi, prin muncă asiduă, complexă, s-a perfecționat, reușind ca, în poezie, să redea probleme dificile cu atâta simplitate, că mi se par lucruri firești.

(Vintilă Anastasescu, scriitor)

Despre cartea "Universul ciclic": Opțiunea de destin guvernată de două verbe fundamentale "a fi" și "a avea" era înscrisă, înainte să se nască, în ADN-ul decis de Dumnezeu și anume răstignirea pe crucea verbului "a fi", a celui merit să intuiască scânteia de dumnezeire din ființa sa spirituală, copleșit de întrebările cruciale ale devenirii sale: Cine m-a creat pe mine și planeta pe care trăiesc? Cine sunt eu? Când am apărut ca ființă primordială? Există un rost care justifică apariția mea și drumul care mi s-a predestinat să-l parcurg? V-a trebui să răspund în fața celui care mi-a dat viață și, odată cu ea lumină din lumina sa, înzestrându-mă cu dorința și capacitatea de a crea? Despre opțiunea guvernată de verbul "a avea" nu e cazul să comentez, consecințele în viața societății ale faptelor acestor indivizi sunt mai mult decât vizibile.

(Geo Călugaru, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

Despre romanul "Dominoul iubirii. Raiul": Literatura lui Nicolae Vasile se înscrie într-un curent al aruncării tuturor luminilor reflectoarelor asupra elitelor. Este vorba nu de elite sociale și omnipotente, prin locul în care se află într-o anume ierarhie de stat, ori prin avere impresionantă. Nu găsim personalități ilustre ale istoriei devenite personaje ale creațiilor, de femei celebre care au năruit atâtea destine de bărbați și care au constituit un cuplu cu câte un cuceritor (în toate accepțiile cuvântului) faimos, ori i-au distrus destinul, ori au fost constrânse de către aceștia, ori au pierit împreună, în consens. Elitele lui Nicolae Vasile sunt strict din perimetrul intelectual.

(Victor Atanasiu, scriitor, critic literar)

SISTEMISMUL, o carte de dimensiuni reduse, de esență tare însă, care m-a dus cu gândul înapoi cu mulți ani, cu milenii, chiar, când Ecleziastul broda acel lanț de cuvinte cu „soarele răsare, soarele apune” și tot așa... Dincolo de maieutică, de dialectică, de logica binară și de tot ceea ce omul a putut pătrunde cu mintea sa inventivă în mii de ani de de fascinantă – totodată și dureroasă – existență a sa pe planeta Pământ, rămâne frumoasa poveste a acestei lumi (în plină globalizare, azi), una niciodată epuizată și totuși luată de la capăt de fiecare dată când se naște câte un geniu capabil să mute munții din loc cu un simplu cuvânt, formulă matematică sau clipire de geană... Prin volumul de față, care grupează câteva eseuri relative la poziția ființei umane în raport cu religia, logica și filosofia, dar nu numai, profesorul Nicolae Vasile ne învață să redevenim elevii de odinioară – pe aceia dintre noi care nu mai suntem de mult așa ceva, evident –, cu răbdarea și arta unui profesor de matematică niciodată întors de la Dumnezeu. Așadar, o carte care se citește relativ ușor, dar îți dă de gândit enorm.

(Dan Gîju, scriitor, redactor șef Revista Pro Arme)

Spiritul căutător, ludic și mereu tânăr al d-lui. Nicolae Vasile i-a îndreptat pașii spre domenii de activitate diferite, în care și-a dezvoltat cariere de succes. Poezia, însă, pare să aibă un loc aparte în lumea sa, prin ea autorul descoperind sânguincios lucruri noi, pe care, cu bucurie, le împarte cu ceilalți, în edificii lirice pline de prospețime, precum acest nou volum, intitulat „Grădina Domnului”. O astfel de experiență bogată nu putea decât să fie benefică în pregătirea unor noi provocări și, de ce nu, a unei filosofii proprii, pe care autorul o strecoară printre versurile sale: „este toamna un sfârșit?/ Doar pentru cei,/ ce timpul i-a cam depășit!.../”, oferind și soluția, direct și simplu, exact ca pentru o nouă porție bună de viață, ce e gata să fie ingerată: „alătură-te celor ce abia încep/ și o să-ți fie bine!.../”

(Mariana-Mihaela Cazimirovici, scriitor)

Lucrarea, de numai aproximativ o sută de pagini, prezintă o nouă viziune a raportului dintre religie, logică și filosofie, evoluția raportului dintre ele și considerații despre transcendentalismul sistemic. Autorul pătrunde în relația sistemismului cu alte modele filosofice, vorbește despre elemente de sistemism

În istoria neamului românesc și în cunoașterea universală. Cartea se încheie cu un excelent capitol de aforisme și vorbe de duh originale. Deși în format mic, cartea „Sistemismul” a lui Nicolae Vasile este o adevărată comoară, ce nu trebuie ocolită sau necitită și nici nu trebuie sălipsească din biblioteca personală a oricărui om titrat, cu preocupări de cunoaștere și nu doar de acumulare de diplome...

(**Victor Vernescu**, scriitor)

Nicolae VASILE nu este doar un om de știință, ci și un talentat scriitor, cum a dovedit-o prin publicarea atâtor cărți, abordând diverse domenii literare precum: roman, poezie, eseu, teatru. A debutat în volum în anul 2000 cu romanul „Punctul de sprijin”, un bildungsroman, o proză autoreferențială apreciată, situație nu tocmai frecventă în literatură, și de critica literară de întâmpinare și de cititori. Editura Bibliotheca din Târgoviște, pe care o conduc, i-a publicat mai multe cărți, atât tehnice cât și literare, precum: „Inginerie Electrică. Piața produselor și tehnologiilor electrice”, „Tendințe moderne în construcțiile electrotehnice”, „Epistemologie. Perspectiva interdisciplinară”(cea mai solicitată), „Reinventarea omului”, (cea mai premiată), a luat Premiul „Costache Olăreanu” pentru eseu pe anul 2012 și „Ioșca, Sică și Mitică”, teatru.

Eseul filosofic „Reinventarea omului” propune un model triunghiular al evoluției vieții omului utilizând perspectiva interdisciplinară, inclusiv prin modele fizico-matematice. Prin originalitatea discursului, printr-un stil atractiv, accesibil tuturor categoriilor de cititori (este dificil să prezinți noțiuni de filosofie cititorilor obișnuiți, câți vor mai fi ei), l-am comparat cu recentul bestseller „Sapiens. Scurtă istorie a omenirii” de Yuval Noah Harari. De altfel, ideia este reluată și sub forma poetică, în volumul „Universul ciclic”.

(**Mihai Stan**, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, Coordonatorul Școlii Literare de la Târgoviște)

Vocația și depășirea condiției umane: Universitarul Nicolae VASILE este o revelație, uneori contradictorie, fiindcă stilul ingineresc de a-și concepe opera, pe module, este transparent. Altminteri, șochează cu talentul de narator, portretist și filozof al existenței, deși uneori alunecă într-un moralism păgubos. Sunt sigur că evoluția sa va fi din ce în ce mai bună, fiindcă el este omul cu vocația perfecțiunii, a performanței. ... Destinul operează implacabil. Omul complex, cu dublă identitate, creatorul științific, cercetătorul, inventatorul nu se poate desprinde de creatorul de artă. Muzica este soră bună cu matematica și poezia, spune dâmbovițeanul Solomon Marcus. Savantul în aeronautică Corneliu Berbente, un alt dâmbovițean, nu s-a putut dezice de poet. Nicolae Vasile, profesor la Universitatea Valahia, confirmă teoria legăturii strânse dintre omul de știință și creatorul de artă, așa cum o făcea, de pildă, matematicianul Barbilian transferându-se în poetul modern Ion Barbu. ... Oricum, prin cărțile sale, Nicolae Vasile deschide un nou drum, alături de epigramistul filozof, savant de talie națională, excelent cunoscător al religiei, Corneliu Berbente, o nouă direcție a universului de creație a continuatorilor Școlii Târgoviștene, având rădăcini în

discursul prozastic, filozofic, estetic al lui Costache Olăreanu (Cu cărțile pe iarbă) sau în scrierile lui Mircea Horia Simionescu.

(Toma George Veseliu, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, în cartea *Continuatorii Școlii literare și artistice târgoviștene*, Editura Bibliotheca, 2015)

Extrase din operă:

Poezie:

A fi sau a avea

Cu *a fi*
începem prima zi,
de când ne naștem,
suntem fii,
iar când mai creștem
vrem să fim,
până-nvățăm să împărțim.

Să ai,
este dorința ta,
fiindcă *a fi*
trebuie a-nvăța,
iar ca să ai,
poți chiar fura.

Să fi,
îți trebuie o miză,
ca să crezi,
cauți o muză,
iar ca să ai,
provoci o criză.

Să fii susține omenia,
să ai aduce lăcomia,
pentru că ești,
n-ai loc în viață,
iar fiindcă ai,
te-ascunzi în casă,
să fii,
e pentru totdeauna,
să ai,
e doar cât îți dă mâna.

Dor

Când dorm,
mereu te am în vis,
când mă trezesc,
te am în gând,
deschid calculatorul
tot sperând,
ca de la tine să primesc,
cât de curând,
măcar un rînd,
măcar un rînd!...

Când pleci,
mereu,
mă doare-un gând,
că nu ești bine,
că nu mai vii,
aștept de la tine ceva,
un mic semnal,
cât de plăpând,
măcar în gând,
măcar în gând!...

Să fiu cu tine,
aș vrea să dorm,
în somn,
pot deseori să zbor,
să vin la tine,
te voi găsi,
ca împreună să putem fi,
cum mi-ai promis,
măcar în vis,
măcar în vis!...

Cu toate acestea,
vreau să știi,
nu este coadă la *a fi*,
ci *a avea* e ținta vie,
de ar fi și pe datorie.

Să ai e miza tuturor
care nu cred în viitor,
să fii te face a gândi,
merită *a fi sau a nu fi*?

Undele iubirii

Îndrăgostiții
nu se întâlnesc,
nu se despart,
se știu din totdeauna
și, împreună,
ca două unde,
infinitul îl străbat.
Din când în când,
fără un calcul,
unul sau altul
întâlnește un obstacol,
se cheamă moarte,
îl depășește
și merge mai departe.

Picătura de vis

De vrei ca esența
din tine să iasă la iveală,
trebuie să fierbi,
să dai pe dinafară!

Eu, tu, noi, voi,
el, ea, ele și ei,
ce, adesea,
ne vedeam
niște mici Dumnezei,
toți, cei care avem,
sau am avut un vis,
din care ne-am trezit
și apoi l-am scris,
l-am cântat,
l-am dansat,
l-am pictat,
l-am sculptat,
l-am recitat,
repetat,
înainte, sau după ce,
devenim natură,
visele noastre, distilate,
crea-vor
o picătură de cultură.

Proză:

Viață cu două viteze

Sunt momente în viață când intri într-un ritm, care îți place sau nu, ajunge să te acapareze total. Odată intrat în acest joc, nici nu știi cum trece timpul și nici nu faci nimic să ieși, de teama să nu găsești ceva și mai rău!...

Intrasem într-un astfel de mecanism! Eram ocupat până peste cap de probleme administrative de tot felul, conduceam, direct sau în colaborare cu alții, un institut de cercetări, firme, asociații, patronate, un club de dans sportiv și chiar și un centru de creație literară. Plecam de acasă dimineața la șapte și când mă întorceam la nouă seara era bine! Trecuseră ani buni de când viața mea curgea în acest mod.

Într-o seară, când am ajuns acasă, în timp ce mă descălțam, m-am și speriat pur și simplu, simțind că ceva mă apucă de pantaloni, chiar înțepându-mă în pulpa piciorului. Era o frumusețe de cățel, de doar câteva luni. Un Cocker negru, cu părul lucios, creț la extremități, urechile lungi, care aproape atingeau pământul, botul lung, mai lung decât specițiile comune ale rasei sale. Ochii îi erau

deosebiți, aveau o lumină căutătoare de iubire și o mobilitate aparte. Se uita la mine parcă voind să spună, bine ai venit, dar cu colții lui mici, pe care tocmai îi înfipsese în piciorul meu, voia să mă atenționeze că de acum casa are un alt șef. Am încercat să-l mângâi pe căpușorul lui gingaș, dar m-a mușcat și de deget! Este mult spus mușcat, pentru că avea niște dinți destul de mici, dar suficient de ascuțiți! Oricum, intenția sa ofensivă era evidentă.

Îl luase soția, la insistența băiatului nostru, care simțea nevoia de companie în desele perioade de timp pe care le petrecea singur acasă. Până să ajung eu acasă, soția și copilul îl și botezaseră. Îl chema Blacky, după culoarea părului. Până la efectuarea tuturor vaccinurilor a trebuit să-l ținem numai în casă, iar apoi am început operațiunea de cucerire a cartierului. Prima escapadă a fost pe stradă, apoi în parcul din apropiere, după care am căutat magazinele cu mâncare și accesorii canine, apoi dispensarele veterinare, frizeriile pentru câini etc. De câte ori întâlneam un alt "tată de câine" prin cartier, aveam să aflu că este vecinul meu de scară, sau de bloc, sau de stradă!... Până atunci nu avusesem timp să ne cunoaștem! Câinii își vedeau de ale lor noi de ale noastre! Ne-a schimbat toate obiceiurile casei! Era un nou membru al familiei cu nevoile și obiceiurile sale.

În acea perioadă veam ceva probleme cu fierea. La sugestia unora, făceam un tratament foarte plăcut!... Amestecam într-o sticlă miere cu palincă, în proporții egale, și beam în fiecare dimineață câteva linguri, după care trebuia să stau liniștit un sfert de oră, așezat pe partea dreaptă. Ajungeam la serviciu deosebit de bine dispus!... După ceva timp, subalternii sesizaseră buna mea dispoziție la prima oră și foloseau momentul în favoarea lor. Nu sunt convins că știau și cauza!... Odată cu noua mea sarcină casnică, cea de a plimba câinele dimineața, nu mai puteam face "tratamentul", ceea ce a afectat buna mea dispoziție matinală, mai ales că am l-am înlocuit cu un ceai de anghinare, pe care mi-l pregătea secretara cum ajungeam la birou. Cine n-a băut un asemenea ceai nu știe ce înseamnă gustul amar!... Subalternii s-au readaptat repede, de data aceasta, căutându-mă spre sfârșitul zilei!

Cățelul dădea ora trezirii, la ora șase fix, și nu greșea niciodată. Când mergeam la vreo petrecere, la vreo nuntă, sau după revelion, îl scoteam la plimbare imediat după întoarcerea acasă, în speranța că astfel îl păcălesc, să mă lase să dorm mai mult, dar nu mă ierta decât, cel târziu, până pe la ora opt. Avea și el ritmul lui și nu era dispus să și-l schimbe de dragul nimănui!

Dacă el nu dorea să se adapteze la obiceiurile noastre, a trebuit să le învățăm noi pe ale lui. Unul dintre acestea era să păzească diverse obiecte! Păzea papuci, prosoape, scaune, balconul sau chiar întreaga cameră. Când decidea el să devină paznic, nu te mai puteai apropia de acel obiect, îți riscai integritatea fizică.

Nu am aflat pe ce principiu le alegea, dar nu renunța ușor!... Putea dura zile întregi, timp în care nu mergea nici afară să-și facă nevoile. La un moment dat, am găsit metoda, îl acoperiam cu o pătură și, astfel înfășurat, îl îndepărtam de obiectul păzit. După aceea se scutura zdravăn și brusc devenea cel mai cuminte băiat. Se scutura pur și simplu de răutate!

Odată, întorcându-ne din oraș, l-am găsit păzind un prosop. Am aplicat procedura, dar nu l-am acoperit bine cu pătura, a putut scoate botul pe la o margine a acesteia și m-a mușcat de o mână de a țâșnit sângele la o jumătate de metru. A trebuit să merg la spital să-mi repar "hardul", după expresia calculatoristică a băiatului meu.

Urmărindu-l, în timp, am constatat că această pază era o formă de răzbunare. Ori era supărat că nu i-am dat ceva, ori că nu l-am luat cu noi undeva. Cum vedea că pregătim bagajele, cum se așeza la ușă. Ajunsesem să ne facem

bagajele pe ascuns. Îi plăceau lucrurile urât mirositoare! Dar nu doar să le miroase, ci să se tăvălească în ele. Cum găsea vreo balegă sau vreun hoit prin parc, ataca împrăștierea din toate direcțiile, prin rostogolire, până reușea să se îmbibe cât mai uniform pe toată suprafața corpului. Trebuia dus urgent acasă, spălat cu șampon și dezinfectat cu alcool medicinal! Bine că îi placea baia, nu facea mofturi! De multe ori am fost prin parc, fără el, cu o cazma, pentru a îngropa toate cele urât mirositoare. Când, ulterior, mergeam cu el, parcă știa, o lua pe urmele mele și scormonea toate locurile pe unde făcusem gropi. Am aflat, de la un cunoscător, că avea acest comportament pentru a se camufla prin schimbarea mirosului, el fiind un câine de vânătoare. Cu alte animale, avea un comportament diferențiat. Pe câinii mai mici nu îi băga în seamă, iar pe cei mari îi enerva mârâind la apropierea lor. Păsările, de toate felurile, îl interesau, era specialitatea lui, doar era un vânător de păsări! Cu pisicile avea o relație specială!... Majoritatea fugeau de el, iar el avea tendința să le alerge. L-am pierdut de două ori datorită umărării unor pisici, dar de fiecare dată s-a întors singur acasă. Cu o pisică a avut o relație cu totul specială. Aceasta stătea, de regulă, pe taraba unei vânzătoare de ziare de la intrarea în parc, pe unde treceam de două ori pe zi, când mergeam la plimbare. La trecerea pe acolo, el se ridica cu picioarele din față pe masă. Pisica aceea nu se speria, din contră, venea în întâmpinarea lui, se miroseau. Deveniseră foarte buni prieteni! Nu puteam să-l mai iau de acolo! Uneori, fugea din parc și-l găseam la tarabă, cu prietena lui! A fost foarte afectat când a fost desființat chioșcul de ziare și vânzătoarea de ziare a dispărut de acolo, cu pisică cu tot. Luni de zile, fugea din parc și-l găseam pe locul unde înainte aveau loc întâlnirile cu prietena lui! Suferea vizibil! Era nedumerit!...

Anii au trecut și năzbâțiile lui, uneori enervante, alteori comice, au fost înlocuite de problemele reale de sănătate. Trecătoarele înțepături în tălpi au devenit amintiri, neplăcute și acelea, dar vindecabile.

Primul semnal serios a fost o umflătură pe unul din șolduri, care creștea și tot creștea, până nu mai putea merge. Când este vorba de o boală cu potențial de risc major, la animale, ca și la oameni, doctorii sunt de două feluri, ori adoptă metoda așteptării exagerate, în ideea că o intervenție chirurgicală ar putea agrava situația, ori te taie de câte ori are ocazia din motive numai de ei știute. În cazul lui Blacky, am întâlnit doctori din prima categorie. Când am văzut că nu se mai poate, l-am luat, fără nicio pregătire prealabilă, și am mers cu el direct la Facultatea de Medicină Veterinară, la urgențe. Medicul de gardă l-a direcționat la Secția Ginecologie, dată fiind umflătura respectivă de pe șold. A spus că are un testicul inflammat. Era vizibil, chiar și pentru un nespecialist ca mine, că nu putea fi vorba de așa ceva, dar nu am insistat. Însă, după o așteptare de aproape două ore într-o cameră goală, am decis să merg la Secția Chirurgie, la câteva uși distanță, să-mi încerc norocul. Acolo am găsit unul dintr-o bucată, toți îi ziceau Profesorul. Cum l-a văzut, pe hol, fără prea multe discuții inutile a spus:

- Ce mai stai domnule, hai cu el în Sala de operații! Nu vezi ce este acolo?...

- Păi!... Eu mai știu ce să fac? Mă trimisese cu el la Ginecologie!

- Păi, sigur că da!... Dacă doctorul de gardă o are pe nevastă-sa la Ginecologie?

Îi trimisese și ei un client!... Săracu' cățel, i-a crescut un coi pe șold! Oh, Doamne!... Câți ani are?

- A împlinit 14 ani, acum o lună.

- Aoleu, asta e o problemă! Vă asumați riscul de a-l opera?... Cred că știți la ce mă refer? Se poate întâmpla ce este mai rău, dacă-i fac anestezie totală la

această vârstă!

- Da, domnule Profesor, înțeleg!...

Un colaborator al Profesorului i-a făcut anestezia. Am stat cu el tot timpul. Era ca și mort! Îi simțeam inima cum bate. Profesorul, care anterior era foarte grijuliu referitor la riscul anesteziei, după ce fusese anesteziat, uita să mai vină! Intrase o cucoană destul de atrăgătoare la el în cabinet și uitase să mai iasă!

În sfârșit a venit! Cu o atitudine și pricepere de ultraprofesionist a extirpat acea bucată de carne inflamată care, nu știu de ce, crescuse pe piciorul bietului Blacky! În timp ce opera, le și explica unor studenți ce face. La final, după ce operația s-a terminat și cățelul zăcea întins pe un pat medicinal dintr-o cameră alăturată, nepansat, cu operația descoperită, mi-a spus:

- Luați punga, cu ce am scos de acolo, și mergeți la laborator. Sunt convins că este cancerigen, dar tot atât de convins sunt că nu va muri din această cauză. A avut noroc, partea bolnavă a fost destul de izolată de corp, prinsă de acesta prin legături firave. Poate și de aceea l-a confundat doctorul de gardă cu un testicul!

- Mulțumesc domnule Profesor! Dar de ce nu este pansat? Îl iau acasă așa cu operația descoperită? Dacă se linge, sau trage de fire?

- Nu este nicio problemă. Dacă se linge este foarte bine, saliva lor este dezinfectantă, iar de tras de fire nu va trage, pentru că îl doare. Așa se face acum, medicina veterinară are regulile ei, altele decât cea umană.

Așa a fost, analizele au confirmat cancerul. L-am dus în brațe până acasă. Era cam pe la ora prânzului. I-am întins o pătură jos, pe podea, de teama să nu cadă de pe canapea, unde era locul lui obișnuit de somn. Am stat tot timpul lângă el. Nu s-a mișcat deloc, decât gema din când în când. Am ațipit la un moment dat! M-am trezit, ca dintr-un vis frumos, când el venise la mine și mă lingea pe față. Era ora unu noaptea! Își revenise și îi era sete! L-am convins să și mănânce ceva. A depășit cu bine momentul operației! Ne reluasem programul obișnuit casnic și de plimbări prin parc. Deși aveam curte, trebuia să-l scot la plimbare pentru nevoi, nu și le făcea acolo unde era locul lui de joacă!

Duminica făceam grătarul împreună. Când nu eram atent, mai fura carne fierbinte, sau mai rău, se urca cu picioarele pe acesta!

Din cauza modului de alimentare, prea multă carne cu oase, s-a îmbolnăvit de ficat. Îi dădeam medicamente, Liv 52, ca la oamenii. A mâncat cam un an doar carne de pește, alt an doar carne crudă macră de vită, ca alternative la carnea de pui cu os, care-l făcea să se scarpine până îi dădea sângele. Cabinetul veterinar din cartier devenise un punct obligatoriu în plimbările noastre. La un moment dat a făcut otită la ambele urechi. Aceasta este boala de care nu scapă niciun câine cu urechile căzute, datorită slabei aerisiri a urechii interioare. Timpul trecea și devenise o mascotă a cabinetului, era de al casei. Doctorii îl porecliseră Matusalem! La fiecare an după operație, suna cineva de la Facultate să întrebe ce face Blacky, dacă mai trăiește, în primul rând, și apoi cum o duce cu sănătatea. Deja, de la trei ani, nu mai trăia niciunul din colegii lui de operație din aceeași perioadă! El a mai trăit patru ani după operația de cancer!

A murit la 18 ani, complicitățile venind de la otită. A murit pe masa doctorului! Pur și simplu a încetat să mai trăiască, să mai respire, să mai reacționeze la durere când doctorul îi umbla la urechi! Urechile lui lungi și frumoase, pentru a căror sănătate am luptat atât, șoldul din care îi scosese un hematom cancerigen cât pumnul, pernuțele de pe tălpile lui, în care se tot înțepa și se infectau, tumorile

care îi tot apăreau pe nas și în jurul ochilor în ultima perioadă, erau de acum fără viață și ele, nu-l mai dureau, nu-l mai chinuiau, doar spiritul lui mai rămăsese, care se înălțase la cer și în sufletul nostru, a celor care l-am cunoscut și l-am tratat ca pe copilul nostru!

Noi, ceilalți membri ai familiei, eram mai bătrâni cu 18 ani umani, dar totodată eram mai bătrâni cu o viață, o viață de câine! Nu poți trece ușor după dispariția unui prieten precum un câine! El devine mai mult decât un prieten, devine un membru al familiei! Dacă la început el este puiul familiei, după un timp el se transformă în bătrânul, înțeleptul, familiei, pe care toți îl iubesc, îl înțeleg, îi acceptă orice, dar nimeni nu poate face nimic să împiedice implacabila dispariție a sa! Viața lui curge mai repede decât a noastră! Așa a lăsat Dumnezeu!...

Dacă un câine ar putea vorbi, poate cea mai bună întrebare pe care ar putea-o pune viitorilor săi stăpâni ar fi, "veți putea suporta dispariția mea după 15-20 de ani?..."

Epilog

La un timp după moartea cățelului, într-o acțiune de curățenie generală prin casă, în "baia lui Blacky", am găsit, într-un loc mai ascuns, un rest de șampon pentru câini, care se afla într-o recipient de plastic prăfuit, rămas de pe vremea când îi făceam lui baie acolo. O denumisem așa pentru că, fiind așezată chiar la intrarea în casă, lângă holul de intrare, era foarte potrivită pentru spălarea lui de câte ori ne întorceam din plimbările noastre. Până atunci, aceasta fusese singura întrebuintă a acesteia, motiv pentru care îi dădusem numele singurului ei beneficiar, Blacky. M-am uitat cu nostalgie la acel obiect, pe care încă se mai păstrau urme de negreală și era prăfuit de curgerea timpului, care prin mirosul specific încă îmi amintea de el. L-am privit, l-am mirosit, m-am tot întrebat ce să fac cu el, dar până la urmă l-am aruncat. Noaptea l-am visat pe Blacky!... Se făcea că eram amândoi în curte, unde, după o ploaie, se făcuse noroi. Ne luptam, ne îmbrățișam, într-o baie de noroi, și ne murdărisem din cap până-n picioare. La un moment dat i-am spus:

- Hai să ne oprim!... Vai de capul nostru când ne-o vedea Mamy în ce hal suntem!...

- Nu contează! Ne spălăm în băița mea! Nu știi că am băița mea?...

Am intrat împreună, ca doi porci, plini de noroi, am dat drumul la duș, unde reluasem lupta. În timp ce apa curgea pe noi, ne luptam și ne pupam. Deodată, el s-a oprit și m-a întrebat:

- Unde este șamponul meu?...

M-am trezit brusc din somn, plângând. Fusesem cu el un timp și nu-mi venea să cred că n-a fost real!...